

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३)
बमोजिम प्रस्तुत गरिएको अर्थ मन्त्रालयसंग
सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
मंसीर , २०७३

भूमिका

नेपालको संविधान को धारा २७ ले सूचनाको हकलाई नागरिकका मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ । आफ्नो वा सार्वजनिक सरोकारको कुनै पनि सूचना पाउने नागरिकको उक्त मौलिक हकको प्रचलनका लागि सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ कार्यान्वयनमा रहेका छन् । सार्वजनिक महत्वका सूचनामा आम नागरिकको सरल र सहज पहुँच पुर्यानई सूचनाको हकको संरक्षण गर्नु तथा राष्ट्र र नागरिकको हितमा प्रतिकूल असर पार्ने संवेदनशील सूचनाको संरक्षण गर्नु सार्वजनिक निकायको दायित्व हो । उल्लिखित दायित्वलाई आत्मसात गर्दै अर्थ मन्त्रालयले सो ऐनको दफा ५(३) तथा नियमावलीको नियम ३ ले सार्वजनिक गर्नुपर्ने भनी किटान गरेका सूचनाहरू हरेक तीन तीन महिनामा सार्वजनिक गर्दै आएको छ । यो विवरणमा आ. व. २०७३/७४ को कार्तिक मसान्त सम्ममा भएका महत्वपूर्ण कार्यहरू, मुलुकको आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरणहरू र ऐन तथा नियमावलीले तोकेका अन्य विवरणहरू समावेश गरिएको छ । प्रस्तुत सार्वजनिक विवरणले अर्थ मन्त्रालयबाट सम्पादित काम कारवाहीका सम्बन्धमा सर्वसाधारणमा सूचना प्रवाह हुने तथा सुधारका सम्बन्धमा पृष्टपोषण प्राप्त हुने विश्वास लिएको छ । साथै, सूचनामा सर्वसाधारण नागरिकको हक सुनिश्चित गर्ने अर्थ मन्त्रालयको प्रतिबद्धता पुनः व्यक्त गर्दछु ।

२०७३ मंसिर ३० गते ।

शान्तराज सुबेदी
सचिव

विषय सूची

सि.नं.	विषय	पेज नं.
१.	अर्थ मन्त्रालयको परिचय र उद्देश्य	१
२.	संगठनात्मक स्वरूप	३
३.	कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था	४
४.	कार्य क्षेत्र	५
५.	अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवा	६
६.	सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र सम्पर्क टेलिफोन नम्बर	६
७.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	६
८.	निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	७
९.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	८
१०.	सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कामको विवरण	८
११.	निकायगत उपलब्धिहरू	१४
१२.	सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन नम्बर	२१
१३.	ऐन, नियम र निर्देशिकाको सूची	२१
१४.	आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी विवरण	२३
१५.	अन्य विवरण	२६
१६.	अनुसूचीहरू	

१. अर्थ मन्त्रालयको परिचय र उद्देश्य

(क) पृष्ठभूमि:

समष्टिगत आर्थिक नीतिहरूको तर्जुमा र कार्यान्वयनको माध्यमबाट मुलुकको आर्थिक विकासमा अर्थ मन्त्रालयको नेतृत्वदायी भूमिका रहेको छ । मुलुकको आर्थिक, वित्तीय तथा मौद्रिक क्षेत्रसंग सम्बन्धीत सम्पूर्ण नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन र व्यवस्थापन गर्ने दायित्व अर्थ मन्त्रालयमा रहेको छ । नेपाल सरकारको वार्षिक बजेट तर्जुमा र बजेटको कार्यान्वयन, सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन, आन्तरिक राजस्व व्यवस्थापन तथा स्रोत परिचालन, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व, अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन तथा व्यवस्थापन, विदेशी विनिमय नियन्त्रण तथा नियमन, राजस्व चुहावट नियन्त्रण, सम्पति शुद्धिकरण अनुसन्धान आदि विषयहरू अर्थ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्दछ । त्यसैगरी सामान्य मूल्य नीति, सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन, सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापन तथा नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासनको जिम्मेवारी पनि यही मन्त्रालयको हो साथै वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन, विमा र पुंजी बजार पनि अर्थ मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र भित्र पर्दछ । वित्तीय नीति मार्फत अर्थ मन्त्रालयले मुलुकको सम्पूर्ण आर्थिक क्षेत्रलाई गतिशील बनाउँदछ ।

(ख) दृष्टिकोण:

सबल वित्तीय र आर्थिक व्यवस्थापनको माध्यमबाट दिगो, फराकिलो तथा उच्च दरको आर्थिक वृद्धि हासिल गरी समग्र अर्थतन्त्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

(ग) ध्येय:

आन्तरिक राजस्वको आधारलाई सुदृढ गर्दै उपलब्ध वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी र समुचित उपयोगबाट समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्नमा सहयोग पुर्याउने ।

(घ) रणनीति:

(१) समष्टिगत लक्ष्य:

मुलुकमा उपयुक्त आर्थिक नीति तर्जुमा गर्न योगदान गर्ने र आर्थिक नीति व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।

(२) कार्यनीतिक लक्ष्यहरू:

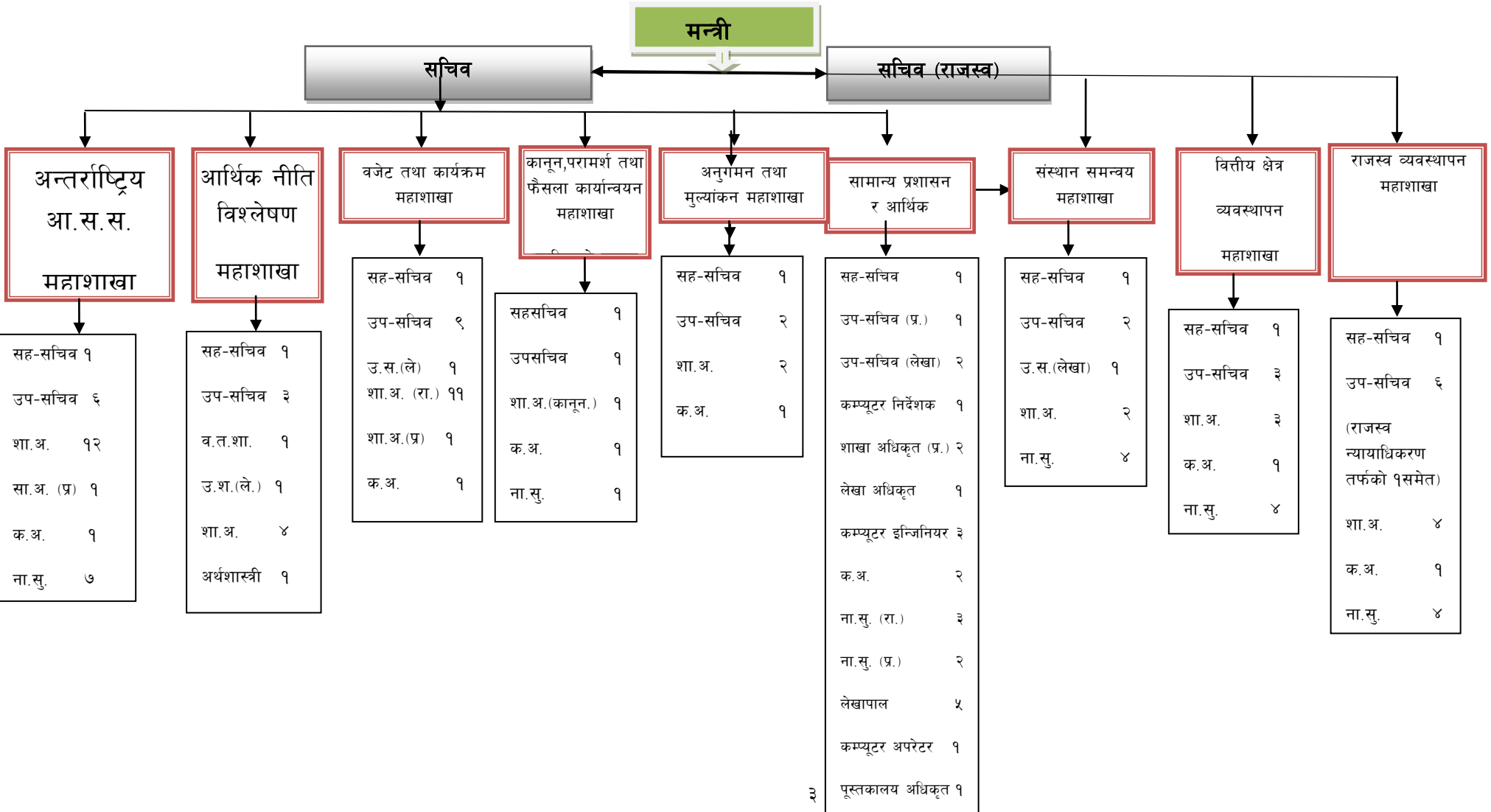
- राजस्व प्रणालीलाई सरल बनाउने, करका आधार फराकिलो गर्ने र उपयुक्त करका दरहरू तोक्ने ।
- कर प्रशासनको दक्षता र प्रभावकारीतामा सुधार गर्ने ।
- प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रहरूको लागि बढी दक्ष, प्रभावकारी र न्यायोचित रूपमा साधनको बाँडफाँड गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने ।
- वित्तीय संस्था र वित्तीय उपकरणहरूको माध्यमबाट उत्पादन र बजारको सुदृढीकरण गर्दै सक्षम वित्तीय प्रणालीको विकास गर्ने ।

- सरकारी स्वामित्वका संस्थानहरूलाई कुशल बनाउनका लागि निजीकरण नीतिका साथै आवश्यक अन्य नीतिहरू अवलम्बन गर्ने।
- पारदर्शी र उत्तरदायी आर्थिक तथा वित्तीय सूचना प्रणाली अवलम्बन गर्ने।
- सार्वजनिक क्षेत्रका कर्मचारीहरूको लागि प्रभावकारी र उचित तलबमान एवं प्रोत्साहन प्रणाली अवलम्बन गर्ने।
- प्रभावकारी सार्वजनिक खर्च नीतिहरूको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने।
- वैदेशिक सहायताबाट प्राप्त स्रोतहरूको व्यवस्थापनको लागि प्रभावकारी अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने।
- सार्वजनिक र निजी क्षेत्रबीच विश्वासको वातावरण कायम गर्दै समग्र आर्थिक विकासमा निजी क्षेत्रको संलग्नताको लागि अनुकूल वातावरणको सृजनामा सहयोग गर्ने।

(ड) रणनीतिक उद्देश्यहरू:

- आर्थिक व्यवस्थापन सुधार कार्यमा योगदान दिने।
- प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, प्राथमिक शिक्षा र ग्रामीण पूर्वाधार विकास जस्ता सामाजिक -आर्थिक पूर्वाधार र बढी मात्रामा गरिबी निवारणोन्मुख क्षेत्र अनुकूल हुने गरी सार्वजनिक खर्चको प्राथमिकीकरण गर्ने।
- बढी भन्दा बढी राजस्व वृद्धि हुने उपाय अपनाउने।
- प्रभावकारी र दक्ष सेवाको प्रत्याभूतिको लागि बजेट सहयोग उपलब्ध गराउने।
- मागमा आधारित वैदेशिक सहयोग परिचालन गर्ने र वैदेशिक सहयोगको प्रभावकारीतामा सुधार गर्ने।
- सार्वजनिक संस्थानहरूमा प्रभावकारी वित्तीय व्यवस्थापन अभ्यासहरूको प्रत्याभूति गर्ने र तिनीहरूले प्रदान गर्ने सेवाहरूमा सुधारगर्ने।
- विभिन्न मन्त्रालय, विभाग र निकायहरूको लागि भएको बजेट विनियोजन र तिनीहरूले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाह प्रणाली बीचमा प्रभावकारी सम्बन्ध स्थापित गर्ने।

२.संगठनात्मक स्वरूपः

३ कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

सि.नं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	मौजूदा दरबन्दी	पदपूर्तिको		कैफियत
							पुर्ति	रिक्त	
१	सचिव	विशिष्ट	प्रशासन	-	-	१	१	०	
२	सचिव (राजस्व)	विशिष्ट	प्रशासन	-	-	१	१	०	
३	सह सचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	-	८	८	०	
४	सह सचिव	रा.प.प्रथम	न्याय	कानून		१	१	०	
५	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	राजस्व	-	३२	३२	०	
६	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्र.	-	१	१	०	
७	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा	-	४	३	१	
८	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून	-	१	१	०	
९	कम्प्युटर निर्देशक	रा.प.द्वितीय	विविध	-	-	१	१	०	
१०	वरिष्ठ तथ्याङ्कशास्त्री	रा.प.द्वितीय	रा.यो.त.	तथ्याङ्क	-	१	१	०	
११	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	राजस्व	-	४०	३७	३	
१२	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.	-	४	४	०	
१३	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून	-	१	१	०	
१४	तथ्याङ्क अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध	तथ्याङ्क	-	१	१	०	
१५	कम्प्युटर ईन्जिनियर	रा.प.तृतीय	विविध		-	३	३	०	
१६	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा	-	१	१	०	
१७	अर्थशास्त्री	रा.प.तृतीय	विविध	-	-	१	१	०	
१८	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			११	११	०	
१९	पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.तृतीय	शिक्षा	पु.विज्ञान	-	१	१	०	
२०	नायव सुब्बा	रा.प.अ.प्रथम	प्रशासन	राजस्व	-	४०	३३	७	
२१	नायव सुब्बा	रा.प.अ.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	-	३	३	०	
२२	लेखापाल	रा.प.अ.प्रथम	प्रशासन	लेखा	-	५	५	०	
२३	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अ.प्रथम	विविध	-	-	३	३		
२४	काटोग्राफर	रा.प.अ.प्रथम	विविध	-	-	१	१	०	
२५	सि. प्लम्बर	रा.प.अ.प्रथम	इन्जि.	सेनेटरी	-	१	१	०	
२६	सि. अफसेट प्रेसम्यान	रा.प.अ.प्रथम	शिक्षा	मुद्रण	-	१	१	०	
२७	खरिदार	रा.प.अ.द्वितीय	प्रशासन	राजस्व	-	११	११	०	
२८	लेखापाल	रा.प.अ.द्वितीय	प्रशासन	लेखा	-	५	५	०	
२९	ईलेक्ट्रीसियन	रा.प.अ.द्वितीय	इन्जि	ईले.	-	१	१	०	
३०	टेलिफोन अपरेटर	रा.प.अ.द्वितीय	विविध		-	१	१	०	
३१	टाइपिस्ट	वेग अनुसार	प्रशासन		-	६	६	०	
३२	हेडगार्ड	रा.प.अ.द्वितीय	प्रशासन		-	१	१	०	
३३	सिनियर अफसेट प्रेस म्यान	रा.प.अ.द्वितीय	शिक्षा	मुद्रण	-	१	१	०	
३४	लिथो सहायक	रा.प.अ.तृ.	विविध		-	१	१	०	
३५	हलुका सवारी चालक	विहिन	प्रा.		-	१४	१४	०	
३६	कार्यालय सहयोगी	विहिन	प्रशासन		-	२५	२५	०	
३७	माली	विहिन	प्रशासन		-	२	२	०	
३८	गार्ड	विहिन	प्रशासन		-	३	३	०	
		जम्मा				२३४	२२३	११	

४ कार्य क्षेत्र:

नेपाल सरकार(कार्यविभाजन) नियमावली, २०६९ ले अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको कार्य सम्पादनका लागि निर्दिष्ट गरेका कार्यक्षेत्रहरू निम्न बमोजिम रहेका छन्:

१. आर्थिक तथा राजस्व नीति, आर्थिक प्रशासन र नियन्त्रण सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन,
२. आर्थिक विश्लेषण,
३. आर्थिक साधनको बाँडफाँड,
४. मुद्रा, मौद्रिक नीति निर्धारण र कार्यान्वयन,
५. नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ्ग (नेपाल औद्योगिक विकास निगम समेत), वित्तीय संस्था तथा वीमा,
६. आय र व्यको विवरण (बजेट),
७. राजस्व नीति र योजना,
८. राजस्व प्रशासन तथा राजस्व संकलन,
९. राजस्व अनुसन्धान,
१०. सामान्य मूल्य नीति,
११. सामाजिक तथा आर्थिक विकासको लागि अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क र समन्वय,
१२. आर्थिक, बैंकिङ्ग तथा मुद्रा विषयक अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क समन्वय,
१३. वैदेशिक ऋण, अनुदान तथा अन्य द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहायता,
१४. विदेशी मुद्रा विनिमय तथा नियन्त्रण,
१५. सार्वजनिक ऋण तथा नियन्त्रण,
१६. तलब, भत्ता, दैनिक तथा भ्रमण भत्ता, निवृत्तभरण, उपदान लगायत आर्थिक दायित्व र सेवा सुविधा सम्बन्धी विषय,
१७. सरकारी स्वामित्वमा रहेका संस्थानको नियमन, नियन्त्रण, समन्वय र निर्देशन तथा तलब, भत्ता, वोनस, लागनी र लाभांश सम्बन्धी नीति निर्धारण,
१८. विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एशियाली विकास बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय विकास संस्था तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्था,
१९. सरकारी कोषको व्यवस्थापन, सञ्चालन तथा प्रशासन,
२०. लेखा नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन,
२१. सार्वजनिक प्रतिष्ठानको निजीकरण, अनुगमन र नियमन,
२२. सार्वजनिक संस्थान प्रशासन, नीति निर्माण र समन्वय,
२३. राजस्व आर्थिक प्रशासन तालिम,
२४. पूँजी बजार,
२५. सार्वजनिक लगानी,
२६. महालेखा परीक्षकको कार्यालय,
२७. कर्मचारी सञ्चय कोष,

२८. नागरिक लगानी कोष,
२९. सर्वजनिक संस्थान निर्देशन बोर्ड,
३०. सम्पत्ति शुद्धीकरण,
३१. युवा स्वरोजगार सम्बन्धी,
३२. अवकाश कोष,
३३. नेपाल लेखा परीक्षण सेवाको सञ्चालन।
३४. नगर विकास कोष

५ अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवा:

- (क) माथि बुंदा नं. (६) मा उल्लिखित कार्य क्षेत्र अन्तरगतका नीतिगत कार्यहरू र
- (ख) मन्त्रालयको दैनिक प्रशासन सञ्चालन सम्बन्धी कार्यहरू ।

६ सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र सम्पूर्ण टेलिफोन नम्बर:

सि.नं.	सचिवालय/महाशाखा	जिम्मेवार अधिकारी	फोन नं.
१.	माननीय उप-प्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री	श्री कृष्ण बहादुर महारा	४२११३९०
२.	सचिव	श्री शान्तराज सुवेदी	४२११३३२
३.	सचिव (राजस्व)	श्री राजन खनाल	४२११७७०
४.	बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा	सहसचिव श्री मधुकुमार मरासिनी	४२११४०१
५.	अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सहयोग समन्वय महाशाखा	सहसचिव श्री वैकुण्ठ अर्याल	४२११३७१
६.	राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव श्री बिष्णुप्रसाद नेपाल	४२११३१५
७.	आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा	सहसचिव श्री लक्ष्मणप्रसाद अर्याल	४२११३२६
८.	संस्थान समन्वय महाशाखा	सहसचिव श्री गणेशप्रसाद पाण्डे	४२११३७७
९.	कानून तथा परामर्श महाशाखा	सहसचिव श्री चिरञ्जीवी खनाल	४२११८१३
१०.	वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव श्री आनन्दराज ढकाल	४२११३०६
११.	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	सहसचिव श्री रामशरण पुडासैनी	४२००४१८
१२.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव श्री रामकृष्ण सुवेदी	४२११३००

७ सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

(क) सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क

- सूचना मागको निवेदन दिँदा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन।
- सामान्य आकारको (आठ दशमलव बत्तीस इन्च चौडाइ र एघार दशमलव सात इन्च लम्बाइ सम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठ सम्मको सूचना निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ ।
- दश पृष्ठ भन्दा धेरै सूचना दिँदा निम्न अनुसार शुल्क लिइनेछ ।

- सामान्य आकारको (आठ दशमलब तीन इन्च चौडाइ र एघार दशमलब सात इन्च लम्बाइसम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठभन्दा बढी सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ पाँच रूपैयाँ लाग्नेछ।
- माथि उल्लेख भए भन्दा ठूलो आकारको कागजमा तयार गरिएको वा रहेको सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ दश रूपैयाँ लाग्नेछ। सुरुका दश पेज निःशुल्क दिनुपर्ने बाध्यता यसमा रहने छैन ।
- डिस्क्रेट, सीडी र अन्य यस्तै प्रकारका डिजिटल माध्यम र प्रविधिद्वारा प्रदान गरिने सूचनाको लागि प्रति डिस्क्रेट, सीडी वापत पचास रूपैयाँ लाग्नेछ ।
- कुनै सूचना तयार गर्दा माथि लेखिए भन्दा बढी खर्च लाग्ने भएमा वास्तविक लागतको आधारमा दस्तुर लिइनेछ।
- प्रचलित कानूनमा सूचना माग गर्दा लाग्ने दस्तुरको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा भने सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ ।
- मूल्य राखी विक्री वितरण गर्ने मुद्रित वा कुनै पनि माध्यमको सूचना सामग्रीको दस्तुर त्यसमा अंकित वा निर्धारित मूल्यबमोजिम नै हुनेछ।
- तर अर्थ मन्त्रालयको उद्देश्य र कामको प्रवर्द्धनका लागि वितरण गरिने सूचना-सामग्रीको शुल्क लाग्ने छैन ।

(ख) सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क लिने तरिका

- (१) नगद लिएर राजस्व खातामा जम्मा गर्न सकिन्छ ।
- (२) कुनै बैंकमा जम्मा गर्न लगाई सो को भौचर पेश गर्न लगाउन सकिन्छ ।
- (३) सो रकम बराबरको हुलाक टिकट निवेदनमा टाँस्न लगाउन पनि सकिन्छ ।

(ग) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

- (१) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधि भित्र, निवेदन प्राप्त भएपछि सूचना अधिकारीले तत्काल उपलब्ध गराउन सकिने प्रकृतिको सूचना भए तत्काल र तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको सूचना भए निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निवेदकलाई उपलब्ध हुनेछ । कुनै व्यक्तिको जीउ ज्यानको सुरक्षासंग सम्बन्धित सूचना माग गरेको पाइएमा २४ घण्टाभित्र उपलब्ध गराइने छ।
- (२) अन्य विशेष ऐन नियमले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

द निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमा:

- (१) मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने सेवा सम्बन्धमा:
 - सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम ।
- (२) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गरिने सूचना सम्बन्धमा:
 - सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ बमोजिम ।

(ख) निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमा:

- मन्त्रालयले सम्पादन गर्ने नीतिगत एवं अन्य कार्यहरू सम्बन्धमा:
- मन्त्रपरिषदमा प्रस्ताव पठाएर
- माननीय अर्थ मन्त्रीस्तरबाट
- अर्थ सचिवस्तरबाट
- सचिव(राजस्व) स्तरबाट
- माननीय अर्थ मन्त्रीबाट प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ बमोजिम प्राप्त अधिकार बमोजिम, र
- अन्य विशेष ऐन, नियमले सचिवले गर्ने भनी तोकिएका कामहरू ।
- सचिवले प्रत्यायोजन गरेको अधिकार बमोजिम तोकिएको कर्मचारीले ।
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गर्ने सूचना सम्बन्धमा अर्थ सचिवले ।

९ निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

क) अर्थ मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने सेवा सम्बन्धमा:-

प्रचलित ऐन कानूनमा तोकिएको व्यवस्था बमोजिम

ख) सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम परेको उजुरी सम्बन्धमा:-

राष्ट्रिय सूचना आयोग

१०. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण:

१०.१.समष्टिगत आर्थिक परिसूचक

- चालु आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को लक्षित आर्थिक वृद्धिदर ६.५ प्रतिशत रहेको छ । यस आर्थिक वर्षको प्रथम ४ महिनाका आर्थिक परिसूचकहरूको विश्लेषणका आधारमा सरकारको विकास खर्चमा तुलनात्मक रूपमा बिस्तार हुने, औद्योगिक उत्पादनले गति लिन थालेको, पर्यटकीय गतिविधिमा चहलपहल बढ्नुका साथै वित्तीय र सञ्चार लगायतका समग्र सेवा क्षेत्रमा बिस्तार हुने देखिएको, अनुकूल मौसमी अवस्थाले समेत कृषि क्षेत्रतर्फ वर्षे वालीहरूको उत्पादन उत्साहजनक हुने देखिएको र भूकम्प पश्चात् पुनः निर्माणको कार्यले गति लिदै गएकोले लक्षित आर्थिक वृद्धिदर हासिल हुनसक्ने देखिएको छ ।
- यस आर्थिक वर्षको भाद्र महिनामा मुद्रास्फिती ७.९ प्रतिशत रहेकोमा असोज महिनामा ६.७ प्रतिशतमा रहेको छ । मौद्रिक उपकरणको प्रभावकारी प्रयोगका साथै आपूर्ति प्रणालीमा सहजता कायम गर्दै बजार अनुगमनलाई समेत सघन बनाउँदै लगेकोले वार्षिक औसत उपभोक्ता मुद्रास्फिति लक्ष्यअनुरूप नै सीमाभित्र रहने देखिएको छ ।
- कार्तिक महिनासम्म अन्य आर्थिक परिसूचकहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।
राजस्व परिचालन : लक्ष्यको १०७ %
नेप्से परिसूचक (२०७३ कार्तिक) : १७०१.९१
शोधनान्तर बचत (२०७३ असोज) : रु . १९ अर्ब ७० करोड
सरकारी कोषको अवस्था : रु १९३ अर्ब ७४ करोड बचत
विप्रेषण (असोज) : रु. १७१ अर्ब ८० करोड
निर्यात (असोज) : रु. १८ अर्ब ९३ करोड

आयात (असोज) : रु २२० अर्ब ६८ करोड

व्यापार घाटा (असोज) : रु २०१ अर्ब ७५ करोड

१०.२. बजेट कार्यान्वयन तथा सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन

- चालु आर्थिक वर्षको कुल बजेट रु १० खर्ब ४८ अर्ब ९२ करोड मध्ये २०७३ मंसिर २६ गते सम्म रु २ खर्ब १ अर्ब ६७ करोड खर्च भएको छ । सो मध्ये चालु खर्च रु. १ खर्ब ६५ अर्ब ७५ करोड , पुंजीगत खर्च रु २१ अर्ब ४७ करोड र वित्तीय व्यवस्था अन्तरगत रु १४ अर्ब ४३ करोड खर्च भएको छ । जसअनुसार बजेको तुलनामा चालु खर्च २६.८६% , पुंजीगत खर्च ६.८८% र वित्तीय व्यवस्था अन्तरगत १२.०५% खर्च भएको छ ।
- चालु आ.व. को बजेट २०७३ जेठ १५ मा व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत गरी असार भित्र पारित भएको र अर्थ मन्त्रालयबाट साउन १ गते अगावै खर्चको अख्तियारी पठाइएको थियो । तथापि हालसम्मका खर्चको प्रवृत्ति हेर्दा आ.व. शुरु हुनुभन्दा ४५ दिन अगाडि नै बजेट आएको सकारात्मक प्रभाव परेको देखिँदैन ।
- चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा रु १११ अर्ब आन्तरिक ऋण उठाउने अनुमान गरिएकोमा हालसम्म आन्तरिक ऋण उठाइएको छैन ।
- हालसम्म अर्थ मन्त्रालय विविध शिर्षकबाट तथा रकमान्तर गरी विभिन्न मन्त्रालय तथा परियोजनाहरूमा रु २२ अर्ब ४२ करोड ८२ लाख थप निकास दिइएको छ ।
- माननीय उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थ मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा बढी बजेट विनियोजन भएका मन्त्रालयहरू भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय , सिंचाइ मन्त्रालय, संघीय मामिला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालय , शिक्षा मन्त्रालय , स्वास्थ्य मन्त्रालय, कृषि विकास मन्त्रालय र पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयका सचिवहरूसंग पहिलो ४ महिनाको पुंजीगत र विकास खर्चको अख्तियारी कार्यक्रम स्वीकृति ठेक्का पट्टा लगायत समग्र बजेट कार्यान्वयनको अवस्था बारे विस्तृत छलफल गरिएको । छलफलका क्रममा समस्या पहिचान गरी समाधानको लागि सकृय रही लक्ष्य बमोजिम खर्चको प्रगति हासिल गर्न उप-प्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्रीज्यूले निर्देशन दिनुभएको ।
- राष्ट्रिय गौरवका र प्राथमिकता प्राप्त २५ करोडभन्दा बढी परियोजना लागत भएका निर्माणाधिन परियोजनाहरूको समग्र बजेट विनियोजन , ठेक्कापट्टाको स्थिति , खर्चको अवस्था त्यसको सबल र दुर्बल पक्षसमेतको स्थलगत अनुगमन गरी पृष्ठपोषण एवम् कार्ययोजना परिमार्जन समेत गर्न अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाका सहसचिवको संयोजकत्वमा ५ सदस्यीय अनुगमन टोलीको गठन भै अनुगमन शुरु भएको । यसैक्रममा उपत्यका सडक सुधार आयोजना (सडक विभाग) र व्यवसायिक कृषि तथा व्यापार आयोजनाको अनुगमन गरिएको ।
- लगानी आकर्षण गरी आयोजना कार्यान्वयनमा ल्याउन आयोजना बैंक तयार गर्ने सिलसिलामा सम्बन्धित मन्त्रालयहरूसँग छलफल गरी सम्भावित आयोजनाको सूची तयार भैरहेको ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूले व्यवस्थापिका-संसदमा मिति २०७३ भाद्र २३ गते गर्नुभएको सम्बोधनको कार्यान्वयन कार्ययोजनाको लागत अनुमान सहितको कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका निर्माण गरी कार्यान्वयन भइरहेको ।
- नेपाल सरकारको उच्च प्राथमिकतामा रहेका आयोजना/कार्यक्रमहरूलाई आर्थिक स्रोतको अभाव हुन नदिने गरी स्रोतको सुनिश्चतता प्रदान गरिएको ।

१०.३. भूकम्प पछिको पुननिर्माण र नवनिर्माणका लागि बजेट व्यवस्थापन

- भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त भएका विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था , महत्वपूर्ण सरकारी भवन लगायतका सार्वजनिक संरचनाहरू, विश्व सम्पदासूचीमा रहेका ऐतिहासिक एवम् पुरातात्विक महत्वका स्थल तथा पशुपति क्षेत्रका संरचनाहरूको पुननिर्माणका लागि रु. २१ अर्ब ५६ करोड ४८ लाख थप रकम निकास दिइएको ।

- भूकम्प पीडितहरूलाई घर निर्माणका लागि २ प्रतिशतको व्याजदरमा कर्जा उपलब्ध गराउने व्यवस्था अन्तर्गत २०७३ कार्तिक मसान्तसम्म रु. १५ करोड ३८ लाख कर्जा प्रवाह भएको ।

१०.४. राजस्व परिचालन र राजस्व चुहावट नियन्त्रण

- आ.व. २०७३/७४ को वार्षिक कुल राजस्व रु ५ खर्ब ६५ अर्ब ८९ करोड ६५ लाख लक्ष्य रहेको मध्ये २०७३ कार्तिक सम्मको लक्ष्य रु १५६ अर्ब ६० करोड रहेकोमा असुली १६८ अर्ब ३ करोड भई लक्ष्यको तुलनामा १०७ प्रतिशतले प्रगती भएको छ । यो असुली अघिल्लो वर्षको यसै अवधिको असुलीको तुलनामा ८१ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो वर्षको यो अवधिमा अर्थतन्त्र असहज अवस्थामा रहेको कारणले राजस्व असुली न्यून रहेको हुँदा गत वर्षको राजस्व असुलीको तुलनामा यस वर्षको राजस्व असुलीको बृद्धि बढी देखिएको हो ।
- यस अवधिमा ववस्थापिका संसदबाट आर्थिक ऐन, २०७३ पारित भई सम्माननीय राष्ट्रपति ज्यूबाट प्रमाणिकरण भैसकेको छ ।
- आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को वजेट बक्तव्यमा उल्लिखित राजस्व नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- "भन्सार कार्यविधिहरूको सरलिकरण तथा सामञ्जस्यीकरण सम्बन्धि अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि संशोधन गर्ने प्रोटोकल (International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures, as Amended) " व्यवस्थापिका-संसदबाट अनुमोदन भएको ।
- राजस्व छुट सम्बन्धी विषयलाई व्यवस्थित गर्न राजस्व छुट सम्बन्धी विद्युतीय प्रणाली **(software)** कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।
- व्यापार सहजीकरण गर्न र व्यापार लागत न्युनिकरण गर्न वेभमा आधारित **ASYCUDA** प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई बिस्तार गरिएको ।
- भन्सार बिन्दु तथा आन्तरिक बजारमा हुनसक्ने न्युनबिजकीकरण नियन्त्रण गर्न न्यून बिजकीकरण भएका सामग्रीहरू खरिद गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको ।
- राजस्व चुहावट नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन यस अवधिमा १४१० करदाताको बजार अनुगमन तथा ३४७ पटक राजस्व गस्ति परिचालन गरी थप ६० करोड ४० लाख कर निर्धारण गरिएको ।
- करको दायरा बढाई राजस्व सङ्कलनलाई प्रभावकारी बनाउन आयकर तर्फ ७५८८६ र मुल्य अभिवृद्धि कर तर्फ ५१२६ थप करदातालाई करको दायरामा ल्याईएको ।
- वार्षिक रु ४० लाख भन्दा बढी व्यक्तिगत आयआर्जन गर्नेहरूले अनिवार्य रुपमा आयविवरण दाखिला गर्ने विद्युतीय प्रणालीको बिकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- मुल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका करदाताहरूले रु १ लाख भन्दा बढिको खरिद/ बिक्री कारोवारको विवरण कर विवरणका साथ पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गरिएको ।

१०.५. अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन

- विभिन्न दातृनिकायहरूसंग विभिन्न ८ वटा आयोजनाका लागि रु १ खर्ब ९ अर्ब ३० करोड ९१ लाख वरावरको वैदेशिक सहायता प्राप्त गर्ने गरी संज्ञौता भएको । सो सम्झौताअनुसार कुल प्राप्त हुने सहायतामा अनुदानको अंश २७.२७ प्रतिशत रहेको ।
- गत वर्षको भूकम्पका कारणले माथिल्लो त्रिशुली ३ए जलविद्युत आयोजनाको काम समयमा सम्पन्न हुन नसकेको र ऋण प्रदान गर्ने समय (loan availability period) समेत समाप्त हुन लागेको अवस्था रहेकोले परियोजना निर्माण कार्यलाई नियमित गर्न सो ऋणको Availability period, Grace Period, Maturity Period को म्याद थप गर्न

समन्वय गरिएको तथा माथिल्लो त्रिशुली जलविद्युत आयोजनाको आयोजना विकास सम्झौता (PDA) मा सहमति दिइएको ।

- माननीय उप प्रधानमन्त्री तथा अर्थ मन्त्री श्री कृष्ण वहादुर महारा ले विश्व बैंक र IMF को Governing Council को बैठकमा सहभागी भई भूकम्प पछिको पुनर्निर्माणको प्रगति सम्बन्धमा विश्व बैंकका उपाध्यक्ष सहितको टोलीसमक्ष नेपालको तर्फबाट प्रस्तुतिकरण गरिएको र यसबाट दातृ निकायहरु सकारात्मक भइ यस क्षेत्रमा सहयोग गर्न तत्परता देखाएका ।

१०.६. मौद्रिक तथा वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन

- वाणिज्य बैंकहरूले विपन्न वर्गमा प्रवाह गर्ने कर्जामध्ये २ प्रतिशत कर्जा बैंक स्वयमले प्रत्यक्ष रूपमा विपन्न वर्गमा लगानी गर्नु पर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । त्यसैगरी, व्यावसायिक कृषि परियोजनाको धितोमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट प्रवाह हुने रु. १० लाखसम्मको कर्जालाई विपन्न वर्ग कर्जामा गणना गर्ने व्यवस्था मिलाइएको ।
- समष्टिगत विवेकशील नियमनमार्फत वित्तीय स्थायित्व कायम गर्न वाणिज्य बैंकहरूले कुल निक्षेपमा संस्थागत निक्षेपको अंश घटाउने, शेयरको धितोमा प्रवाह हुने मार्जिन प्रकृतिको कर्जाको सुरक्षण वापत शेयरको मूल्याङ्कन कम गर्ने, रियल स्टेट कर्जा र त्यसको सुरक्षणबीचको अनुपात घटाउने, नगद कारोबारको सीमा कम गर्ने जस्ता व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।
- २०७२ बैशाखको भूकम्पबाट अति प्रभावित काठमाडौं उपत्यका बाहेकका जिल्लाहरूमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा स्वीकृत स्थानमा रहन असुविधा हुन गएमा सोही जिल्लाको उपयुक्त स्थानमा स्थानान्तरण गर्न राष्ट्र बैंकको स्वीकृत लिनु पर्ने व्यवस्था मिलाइएको ।
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाले रु. ३० लाख वा सोभन्दा बढीको रकम भुक्तानी गर्दा अनिवार्य रूपमा एकाउन्टपेयी चेक मार्फत भुक्तानी गर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाइएको । साथै, फर्म, कम्पनी, संस्था वा कार्यालयको नाममा जारी गरिएका चेकहरूको भुक्तानी समेत एकाउन्टपेयी हुनुपर्ने व्यवस्था गरिएको ।
- बीमकको संस्थागत सुशासन निर्देशिका, २०७३ लागू भएको, लघु बीमालाई निम्न आयस्तर भएका जनता समक्ष पुर्याउनका लागि ७५ रै जिल्लामा लघु बिमा कार्यक्रम विस्तार गर्ने कार्य प्रारम्भ हुनाका साथै बीमा व्यवसाय सम्बन्धी एकिकृत तथ्याङ्क संकलनका लागि एकिकृत सूचना प्रणाली समेत लागू गरिएको ।
- सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउन सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन महाशाखा गठन गर्न O & M Survey गरी Software खरिदको प्रक्रिया अगाडि बढाइएको ।
- वित्तीय पहुँचको अभिवृद्धि गर्न मध्यपश्चिम तथा सुदूरपश्चिम क्षेत्रका साथै भूकम्पबाट अति प्रभावित क्षेत्रमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा खोल्ने, बिस्तारित कक्ष (Extension Counter) र शाखारहित बैंकिङ्ग (Branchless Banking) सुविधा पु-याउने कार्यलाई तीव्रता दिइएको छ ।

१०.७. कानून तर्जुमा तथा संशोधन

- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष विधेयक, २०७२, बैंकिङ्ग कसूर तथा सजाय (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७१, कर्मचारी संचयकोष (नवौं संशोधन) विधेयक, २०७१, लेखापरीक्षण (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७१, आर्थिक विधेयक, २०७३, राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०७३, ऋण तथा जमानत (एक्काइसौं संशोधन) विधेयक, २०७३, नेपाल राष्ट्र बैंक (दोस्रो संशोधन) विधेयक, २०७१ व्यवस्थापिका संसदबाट पारित भएको ।

- बोनस (पांचौं संशोधन) विधेयक, २०७३, मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भइ व्यवस्थापिका संसदमा पेश गर्ने प्रक्रियामा रहेको तथा संपत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३ मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भइ कार्यान्वयको चरणमा रहेको ।
- योगदानमुलक निवृत्तिभरण सम्बन्धि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा गरी सहमतिको लागि कानून मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- संघीय आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी विधेयक(धारा १२५) को मसौदा तयार भैसकेको ।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी विधेयक(धारा ६० (६) , अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन विधेयक, नेपाल सरकारले संघीय संचित कोषबाट प्रदान गर्ने सशर्त, सम्पूरक र विशेष अनुदान सम्बन्धी विधेयक (धारा ६०(६) , प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट पेश गर्ने समय सम्बन्धी विधेयक (धारा ५९ (३) , वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी विधेयक (धारा ६० (६) , कर संहिता (Tax Code) विधेयक (बजेट वक्तव्य २०७३ /०७४) , राजस्व बोर्ड गठन विधेयक (बजेट वक्तव्य २०७३ /०७४) मसौदा तर्जुमा भैरहेको ।

१०.८. सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापन

- कुनै वित्तीय संस्थाले लगानी गर्न इच्छुक भएको अवस्थामा ऋण तथा जमानत ऐन, २०२५ को परिधिभिन्न रही नेपाल वायुसेवा निगमलाई २ थान wide Body वायुयान खरीद गर्न सहमति प्रदान गरिएको ।
- निजिकरण समितिको बैठक बसी हेटौडा कपडा उद्योग, बुटवल धागो कारखाना, बीरगन्ज चिनी कारखाना जस्ता बन्द भएका उद्योगहरु पुर्नसंचालन गर्ने र रुग्ण अवस्थामा रहेको गोरखकाली रबर उद्योगको सुधार सम्बन्धमा प्रक्रिया अगाडि बढाइएको ।
- सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन तथा संचालन र संस्थानहरुबाट वितरण हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त र थप प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय ; उद्योग, बाणिज्य, आपूर्ति, कृषि मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय लगायत अन्य सरोकारवाला निकाय समेतको सहकार्य र समन्वयमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न एक कार्यदल गठन गरी अध्ययन कार्य भइरहेको ।

१०.९ अन्य

- वृत्ति विकासलाई कार्यसम्पादनसँग आवद्ध गर्ने सम्बन्धमा विभागीय प्रमुख तथा कार्यालय प्रमुखहरूसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरीएको र सोही बमोजिम ती पदाधिकारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन गर्ने प्रणालीको विकास गरीएको ।
- गरिवका लागि सरकार सम्बन्धि अवधारणापत्र तयार गरि राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाईएको छ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणको कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप तुल्याउने क्रममा आगामी दिनमा यस सम्बन्धी हुने सम्पादित कार्यको मूल्यांकन पूर्व नै नेपालको अवस्थाको स्व-मूल्यांकन गर्न बिषयगत समिति बनाई कार्य अगाडि बढाइएको ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयबाट यस अवधिमा प्राप्त हेलो सरकारसँग सम्बन्धित २२४ वटा गुनासाहरु मध्ये २२१ वटा फर्छ्यौट गरिएको ।

१०.१३ आ.ब. २०७३/७४ कार्तिक महिनासम्मको राजस्व असुलीको अवस्था

प्रारम्भिक

रु. हजारमा

सि.नं.	कर शिर्षक	वार्षिक लक्ष्य (२०७३/०७४)	२०७२/७३ को असुली		२०७३/७४ कार्तिकको		२०७३/७४ कार्तिकसम्मको		वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा %	चालु आ.ब.को कार्तिक महिनाको लक्ष्यका तुलनामा	चालु आ.ब.को कार्तिक महिनासम्मको लक्ष्यका तुलनामा	गत बर्षको यस अवधिको तुलनामा
			कार्तिक को	कार्तिक सम्मको	लक्ष्य	असुली	लक्ष्य	असुली				
१.	भंसार महशुल	१०४,७४०,०६८	२९२६७३३	१६४४६२९८	८,३७९,२०५	९४२७८२३	३१,४२२,०२०	३७०९५७४५	३५.४२	११३.७१	११८.०६	१२४.०६
	पैठारी	९१,८७३,०२१	२७०५५३	१४४९४२६९	७,३४९,८४२	८४६३२१९	२७,५६१,९०६	३३३२२२६६	३६.२७	११५.१५	१२०.९०	११३.६७
	निकासी	९८९,४१३	६१८९	१००६४७	७९,१५३	५४३९	२९६,८२४	२७२६७	२.७६	६.८७	९.१९	-७२.९१
	पुर्वाधार कर	७,३६१,३०६	०	०	५८८,९०४	७२१७४९	२,२०८,३९२	२४९७३२९	३३.९३	१२२.५६	११३.०८	
	भन्सारको अन्य आय	६०९,७७७	१२१६०	२८२९४७	४८,७८२	२८७९०	१८२,९३३	११४०२६	१८.८६	५९.०२	६२.८८	-५९.३५
	कृषि सुधार शुल्क	३,९०६,५५१	१९७८३१	४७७४२५	३१२,५२४	३०८६२६	१,१७९,९६५	११३३८४७	२९.०२	९८.७५	९६.७५	९६.३६
२.	मूल्य अभिवृद्धि कर	१६४,७२०,३८०	४६३०४३७	२९२१३२१२	१२,५८८,३४३	१३०९३११२	५०,००९,४०२	५०८९९८८७	३०.९०	१०४.०४	१०१.७८	७४.२४
	उत्पादन, विक्री, सेवा	५९,३२८,७५४	२९३९३३०	१४७८०१२४	४,१५३,०१३	४६२९३७५	१८,३९१,९१४	१९२६१०६०	३२.४६	१११.४७	१०४.७३	३०.३२
	पैठारी	१०५,३९१,६२६	२६९११०७	१४४३०८८८	८,४३१,३३०	८४६३७३७	३१,६१७,४८८	३१६३८८२७	३०.०२	१००.३८	१००.०७	११९.२१
३.	अन्तःशुल्क	८०,९४२,६२६	२३४७८२६	१२४६३३८८	६,०२४,१५८	७७०२८४७	२३,८३२,५३६	२९४७५१००	३६.५४	१२७.८४	१२४.१०	१३५.४१
	आन्तरिक उत्पादन	४५,०२५,२३२	१७६७१७०	७५५८६४२	३,१५१,७६६	३८००६७३	१३,०५७,३१७	१३०९३७७०	२९.०८	१२०.५९	१००.२८	७३.२३
	पैठारी	३५,९१७,३९४	५८०६५६	५००४७४६	२,८७३,३९२	३९०२१८४	१०,७७५,२१८	१६४८१४३०	४५.८९	१३५.८०	१५२.९६	२२९.३२
४	स्वास्थ्य सेवा शुल्क	९६८,९४३	११९७९	१९९०७८	१९,३७९	१९७४५	३१०,०६२	२६१४२१	२६.९८	१०१.८९	८४.३१	३१.३२
५	शिक्षा सेवा शुल्क	७५६,२४८	२८९७९	१४९६२६	३७,८१२	३२६६०	२१९,३१२	२०६७४५	२७.३४	८६.३७	९४.२७	२९.५२
६	आयकर	१२७,५२२,३४०	३८४०१४२	१८६९६९०३	८,६६७,६२७	४४४३६७७	२४,३३६,४९१	२२७८७५११	१७.८७	६४.०८	९३.६४	२१.८८
	आयकर	११४,१८९,८३०	२४७२३४१	१३६७०१८५	६,८५१,३९०	४१०५३४०	१९,४१२,२७१	१८४५६६६८	१६.१६	५९.९२	९५.०८	३५.०१
	घरजग्गा वहालकर	३,७५२,४१०	१४९८१९	९४७०१६	१८७,६२१	२००५७६	९००,५७८	१०८७७५२	२८.९९	१०६.९१	१२०.७८	१३.६६
	व्याजकर	९,५८०,१००	१२१७९९२	४०६९७०२	१,६२८,६१७	१२४७९०१	४,०२३,६४२	३२४३०९१	३३.८५	७६.६२	८०.६०	-२०.३१
७	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१४,०४२,३९७	६९२१९४	२००६९९४	१,१२३,३९२	१३७०८८६	३,३७०,१७५	४८५०५०८	४१.६६	१२२.०३	१७३.६०	१९१.५१
८	सवारी साधन कर	७,५४०,८५६	२६२७००	१३७४७४३	८२९,४९६	७५४३९५	३,२४२,५७७	३११३८८४	४१.२९	९१.०७	९६.०३	१२६.५१
९	अन्य कर	९,३५७,९५४	०	६६६८५८	८४२,२१६	२३३८८२	३,२७५,२८४	३४११८००	३६.४६	२६.५८	१०४.१७	४११.६२
	जम्मा कर राजश्व	५१०,५९१,८३२	१४७४१०००	८१४३७१००	३८,५०८,६२९	३८२०१७७	१४०,०१७,८५८	१५३२०२७०१	३०.००	९९.४१	१०९.४२	८८.१२
१०	जम्मा गैर कर राजश्व	५५,३०४,६६८	११६७९००	१११३११००	३,३१८,२८०	२०१४१००	१६,५९१,४००	१४८३६५००	२६.८३	६०.७०	८९.४२	३३.२६
	कूल राजश्व	५६५,८९६,५००	१६९०८९००	९२५७०२००	४१,८२६,९०९	४०२९४२७७	१५६,६०९,२५९	१६८०३९२०१	२९.६९	९६.३४	१०७.३०	८१.५३

११. महाशाखागत उपलब्धिहरू

११.१. सार्वजनिक व्यवस्थापन एवं सामान्य प्रशासन:

- महाशाखाको आ.व. २०७३/०७४ का लागि मासिक एवं वार्षिक कार्ययोजना तयार गरी सो अनुसार कार्यान्वयनतर्फ अग्रसर ।
- निजामती सेवा नियमावली, २०५० बमोजिम तोकिएको क्यालेण्डर एवं सरुवा निर्देशिका अनुसार विभिन्न पदहरूको सरुवा तथा पदस्थापन व्यवस्थापन गरिएको ।
- विभिन्न पदहरूको आ.व. २०७२/०७३ को का.स.मू. को कार्य सम्पन्न गरी सम्बन्धित निकायहरूमा पठाइएको ।
- सुरुची ट्राभल्स एण्ड टुर्स एण्ड ट्राभल्ससँग हवाई टिकट खरिद लगायत अन्य वस्तु तथा सेवा खरिदका लागि सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिमका प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरी आ.व.२०७३/०७४ का आपूर्ति गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईएको ।
- आ.व. २०७२/०७३ को सम्पत्ति विवरण संकलन गरी सम्बन्धित निकायमा पठाइएको ।
- यस मन्त्रालय वा अन्तरगत विभागहरूको विभिन्न रिक्त पदहरूको पूर्ति गर्नका लागि श्री सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मार्फत लोकसेवा आयोगमा माग आकृति फाराम भरी माग गरिएको ।
- मन्त्रालयको भवनमा पर्याप्त स्थानको अभावलाई परिपूर्ति गर्न कुनै महाशाखालाई नयाँ संरचना प्रिफेव निर्माण गरी स्थानान्तर गर्न आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाइएको ।
- जिन्सी सामानको निरीक्षण अवलोकन गरी वास्तविक वस्तुगत विवरणसहितको प्रतिवेदन तयार गरिएको ।

११.२ राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा

- आर्थिक वर्ष २०७३।७४ को राजस्वको लक्ष्य रु ५६५ अर्ब ८९ करोड रहेको छ । यो लक्ष्य अघिल्लो वर्षको लक्ष्यको तुलनामा १९.२ प्रतिशत र असुलीको तुलनामा १७.३ प्रतिशतले बढी हो ।
- २०७३ कार्तिक सम्मको लक्ष्य रु १५६ अर्ब ६० करोड रहेकोमा असुली १६९ अर्ब ६ करोड भई लक्ष्यको तुलनामा १०८ प्रतिशतले प्रगती भएको छ । यो असुली अघिल्लो वर्षको यसै अवधिको लक्ष्यको तुलनामा २९.४ प्रतिशत र असुलीको तुलनामा ८२.७ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो वर्षको यो अवधिमा अर्थतन्त्र असहज अवस्थामा रहेको कारणले राजस्व असुली न्यून रहेको हुँदा गत वर्षको राजस्व असुलीको तुलनामा यस वर्षको राजस्व असुलीको वृद्धि बढी देखिएको हो ।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका ५ वटै विभागका विभागिय प्रमुखहरू संग कार्यसम्पादन सम्झौता गरिएको,
- राजस्व चुहावट नियन्त्रणका लागि बजार अनुगमन तथा गस्ति परिचालन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिएको,
- भन्सार कार्यालयहरूमा Asycuda World system विस्तारको क्रममा मेची भन्सारको अतिरिक्त सुर्खवा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय वीरगंजमा समेत कार्यान्वयनमा ल्याइएको,
- न्यून विजीकरण भएका वस्तुहरू खरिद सम्बन्धी कार्यविधि तयार भई खरिद प्रक्रिया सुरु हुने अवस्थामा रहेको, हालसम्म त्रि.वि. भन्सार कार्यालयबाट यूरो २०,१७६। र भा. रु. १,१३,७००। बराबरको सामान खरिद भएको
- यस अवधिमा आयकर तर्फ ७५८८६ र मुल्य अभिवृद्धि कर तर्फ ५१२९ थप करदातालाई करको दायरामा ल्याईएको,

११.३ आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा:

- नेपालको समष्टिगत आर्थिक नीतिको मस्यौदा तयार गर्न अवधारणा पत्र तयार भएको ।
- सार्वजनिक बित्तमा सार्वजनिक खर्चको प्रभावको अध्ययन गर्न अवधारणा पत्र तयार भएको
- विप्रेषणको आप्रवाह र अर्थतन्त्रमा यसको प्रभाव सम्बन्धी पछिल्लो स्थितिको विश्लेषण गरि सुझाव प्रतिवेदन उपर छलफल भएको ।
- प्रस्तावित Public Debt Mobilization का लागि Issue Calender बनाउने कार्य भईरहेको ।
- आर्थिक सर्वेक्षणको प्रस्तुतीको खाकामा स्तरीकरण गरि तयार गर्ने कार्य भईरहेको ।
- Macroeconomic Indicators का भाद्र सम्मका सूचना एवं तथ्यांक संकलन गरि Dash Board मा अध्यावधिक गरिएको ।
- Economic and Financial Monitoring System को अवधारणा पत्र तयार भएको ।
- A Study on Foreign Direct Investment in Nepal, Opportunities and Challenges बिषयक अध्ययनको लागि अवधारणा पत्र तयार भएको ।
- सार्वजनिक नीजि साझेदारी ऐनको मस्यौदा भैरहेको , सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन गर्न PDMO सञ्चालनको लागि चाहिने DOMS Software को बोलपत्रको आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने कार्यको लागि स्वीकृती प्राप्त भएको ।
- नेपाल सरकारबाट लगानी हुने ऋणको लागि ६ (छ) वटा तमसुक गर्ने कार्य सम्पन्न भएको नेपाल सरकारबाट लगानी हुने बैदेशिक ऋणमा ३ (तीन) वटा सहायक ऋण सम्झौता र अनुदान सहायतामा २ (दुई) वटा सहायक अनुदान सम्झौता सम्पन्न भएको ।
- सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनि लाउण्डरिङ्) निवारण नियमावली, २०७३ नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको ।

११.४ संस्थान समन्वय महाशाखा:

- यस मन्त्रालयको मिति २०७३।५।२४ को निर्णयानुसार नेशनल ट्रेडिङ्ग लि., कृषि सामाग्री संस्थान, नेपाल खाद्य संस्थान र दि टिम्बर कर्पोरेशन अफ नेपाल लि. लाई गाभी राष्ट्रिय आपूर्ति कम्पनी गठन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालयहरूको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरी एक समिति गठन गरी उक्त समितिमार्फत कार्य भईरहेको ।
- यस मन्त्रालयबाट प्रकाशित हुने सार्वजनिक संस्थानहरूको वार्षिक स्थिति समिक्षा (पँहेलो किताब) र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको विवरणमा शेयर तथा ऋण रकममा फरक परेको सम्बन्धमा कारण पत्ता लगाई हिसाब मिलान गर्न एक समिति गठन गरिएको ।
- गोरखकाली रबर उद्योगलाई रु ३ करोड ऋण लगानी गरिएको ।
- नेपालको संविधान २०७२ को कार्यान्वयन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन , सञ्चालन तथा संस्थानहरूबाट वितरण हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त , दुरुस्त र थप प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय , उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र कृषि मन्त्रालय , महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय लगायत अन्य सरोकारवाला तथा सहयोगी मन्त्रालय/निकाय समेतको सहकार्य र समन्वयमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्न यस महाशाखाका सहसचिवज्यूको नेतृत्वमा एक समिति गठन भएको ।
- उद्योग मन्त्रालयबाट प्रस्तावित ७ वटा सार्वजनिक संस्थानहरू (वीरगंज चिनी कारखाना लि., हेटौडा कपडा उद्योग लि., बुटवल धागो कारखाना लि., गोरखकाली रबर उद्योग लि., कृषि औजार कारखाना लि., नेपाल मेटल कम्पनी लि. र नेपाल ओरिण्ड म्याग्नेसाइट प्रा.लि.) मा सरकारले थप लगानी नगरी हालसम्म भएका भौतिक तथा मेशिनरी सम्पत्ति र ऋण लगानी लगायतका दायित्वहरू नेपाल सरकारमा नै रहने गरी निजीकरण

ऐन २०५० का प्रावधान तथा संचालनका Modalityलाई समेत अवलम्बन गरी उपयुक्त प्रकृया अधि बढाउन मिति २०७३।७।१० मा निजीकरण समितिको ८५ औं बैठक बसी निर्णय गरिएको ।

११.५ अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा:

विभिन्न दातृनिकायहरूसंग विभिन्न आयोजनाका लागि १ खर्व ९ अर्व ३० करोड ९१ लाख वरावरको वैदेशिक सहायता प्राप्त गर्ने गरी संझौता भएको छ । कुल प्राप्त हुने सहायतामा अनुदानको अंश २७.२७ प्रतिशत रहेको छ । विभिन्न दातृनिकायहरूबाट प्राप्त सहयोगको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

सि.नं.	आयोजनाको नाम	संझौता भएको मिति	दातृ निकाय	सहायता को प्रकार	रकम (विदेशीमुद्रादशला खमा)	रकम(रू.दशलाखमा)
१.	Nepal Climate Change Support Program	२०७३।०५।०७	बेलायत (डिएफआइडि)	अनुदान	Pound 3	४२२.८२
२.	Project for Improvement of Aviation Safety Facilities in Major Airports of Nepal	२०७३।०५।१५	जापान	अनुदान	JPY 1452	१५०५.६०
	School Sector development Program	२०७३।०५।१५	जापान	अनुदान	JPY 300	३०३.३०
३.	Support to Post Earthquake Reconstruction in Nepal	२०७३।०५।१६	बेलायत(डिएफआइडि)	अनुदान	Pound 71.5	१०१००
४.	Integrated Program for Strengthening Security and Justice	२०७३।०५।२४	बेलायत(डिएफआइडि)	अनुदान	Pound 10	१४०९.४१
५.	Nepal Health Sector Program(NHSP III)	२०७३।०५।२९	बेलायत(डिएफआइडि)	अनुदान	Pound 85	११९८०
६.	Support to Post earthquake Reconstruction in Nepal	२०७३।०५।२९	कोरिया	अनुदान	US\$ 8.4	९००
७.	USAID Foreign Assistance Program	२०७३।०६।१०	अमेरिका(युएसएआईडि)	अनुदान	US\$ 29.8	३१८८
८.	Line of Credit	२०७३।०५।३१	भारत	ऋण	US\$ 750	७९५००
जम्मा						१०९३०९.१३

- माननीय उप प्रधानमन्त्री तथा अर्थ मन्त्री श्री कृष्ण वहादुर महाराले पाकिस्तानको इस्लामाबादमा मिति २०७३/५/१० मा आयोजित सार्क अर्थ मन्त्रीहरूको आठौं बैठकमा भाग लिनु भएको । सार्क अर्थ मन्त्रीस्तरिय बैठकलेसार्क अर्थ सचिवको बैठकमा भएका निर्णयहरूलाई अनुमोदन गरेको ।
- माननीय उप प्रधानमन्त्री तथा अर्थ मन्त्री श्री कृष्ण वहादुर महाराले सार्क क्षेत्रको आर्थिक सामाजिक विकासका लागि श्रोत उपलब्ध गराउन स्थापित सार्क विकाश कोषको Governing Council को पाचौं बैठकमा भाग लिनु भएको ।

- माननीय उप प्रधानमन्त्री तथा अर्थ मन्त्री श्री कृष्ण वहादुर महारा ले विश्व बैंक र IMF को Governing Council को बैठकमा सहभागी भई भूकम्प पछिको पुनर्निर्माणको प्रगति सम्बन्धमा विश्व बैंकका पदाधिकारीहरूलाई जानकारी गराउनु भएको ।
- २०७३ कार्तिक ४ गते एसियाली विकास बैंक र अर्थ मन्त्रालयको संयुक्त आयोजनामा बैंकको सहयोगमा नेपालमा संचालनमा रहेका विभिन्न आयोजनाहरूको कार्यान्वयनका सम्बन्धमा देखिएका समस्या तथा समाधानका उपायहरू सुझाउन एडिबी, अर्थ मन्त्रालय र आयोजना कार्यान्वय गर्ने निकायका बीचमा Tripartite Portfolio Review Meeting आयोजना गरि कार्यान्वयन तहका समस्या समाधान गर्न पहल गरिएको ।

११.६ वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखा:

- भूकम्प पीडितको कर्जा पुनर्तालिकिकरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- आर्थिक पुनरुद्धार कोष (स्थापना र सञ्चालन) कार्यविधि, २०७२ को संशोधन मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको ।
- नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, बैंकिङ्ग कसूर सम्बन्धी ऐन, कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको ।
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ स्वीकृति गरिएको ।

११.७ कानून तथा परामर्श महाशाखा:

- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष विधेयक, २०७२, बैंकिङ्ग कसूर तथा सजाय (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७१, कर्मचारी संचयकोष (नवौं संशोधन) विधेयक, २०७१, लेखापरीक्षण (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०७१, आर्थिक विधेयक, २०७३, राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०७३, ऋण तथा जमानत (एक्काइसौं संशोधन) विधेयक, २०७३, नेपाल राष्ट्र बैंक (दोस्रो संशोधन) विधेयक, २०७१ व्यवस्थापिका संसदबाट पारित भएको ।
- बोनस (पांचौं संशोधन) विधेयक, २०७३, मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भइ व्यवस्थापिका संसदमा पेश गर्ने प्रक्रियामा रहेको तथा संपत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३ मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा रहेको ।
- योगदानमुलक निवृत्तिभरण सम्बन्धि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा गरी सहमतिको लागि कानून मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- संघीय आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी विधेयक(धारा १२५) को मस्यौदा तयार भैसकेको ।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी विधेयक(धारा ६० (६)), अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन विधेयक, नेपाल सरकारले संघीय संचित कोषबाट प्रदान गर्ने सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान सम्बन्धी विधेयक (धारा ६०(६)), प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट पेश गर्ने समय सम्बन्धी विधेयक (धारा ५९ (३)), वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी विधेयक (धारा ६० (६)), कर संहिता (Tax Code) विधेयक (बजेट वक्तव्य २०७३÷०७४), राजस्व बोर्ड गठन विधेयक (बजेट वक्तव्य २०७३÷०७४) मसौदा तर्जुमा भैरहेको

११.८ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा:

- राष्ट्रिय गौरवका र प्राथमिकता प्राप्त २५ करोडभन्दा बढी परियोजना लागत भएका निर्माणाधिन परियोजनाहरूको समग्र बजेट विनियोजन, ठेक्कापट्टाको स्थिति, खर्चको अवस्था त्यसको सबल र दुर्बल

पक्षसमेतको स्थलगत अनुगमन गरी पृष्ठपोषण एवम् कार्ययोजना परिमार्जन समेत गर्न अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाका सहसचिवको संयोजकत्वमा ५ सदस्यीय अनुगमन टोलीको गठन भै अनुगमन शुरु भएको । यसैक्रममा उपत्यका सडक सुधार आयोजना (सडक बिभाग) र व्यवसायिक कृषि तथा व्यापार आयोजनाको अनुगमन गरिएको ।

१२. मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूको कार्यसम्पादन विवरण

१२.१ भन्सार विभाग

- यस विभागबाट आयातको तथ्यांक आन्तरिक राजस्व विभाग र राजस्व अनुसन्धान विभागमा नियमित रूपमा दिनुका साथै कुनै निर्दिष्ट आयातकर्ताको आयात विवरण समेत माग बमोजिम नियमित रूपमा आदानप्रदान गर्ने गरिएको ।
- विभागबाट आयात हुने वस्तुको अवस्था , विगतको प्रवृत्ति, मूल्य स्तर समेत मासिक रूपमा विश्लेषण गर्ने गरिएको ।
- प्रत्येक महिनाको आयातको तथ्यांक विभागको website मा सार्वजनिक गर्नुका साथै महत्वपूर्ण र अस्वाभाविक परिवर्तन भएका वस्तुहरूको प्रवृत्ति र कारण विश्लेषण गर्ने गरिएको ।
- WAN, IP Camera बाट नियमित अनुगमन भइरहेको र सो बाट प्रत्यक्ष अनुगमनबाट कार्तिक महिनामा छुट राजस्व समेत रु.३,६२,४६९ असुली गरिएको र यस आ.व.को कार्तिक महिना सम्म रु.५७,९३,००३ असुल भएको छ ।
- यस आ.व.को कार्तिक महिना सम्म LED BULB को हार्मोनाइज्ड कोड ९४०५४००० बाट लगाउनु पर्नेमा विभिन्न शीर्षक उपशीर्षकमा लगाई जाँचपास भएकोमा System Audit गर्दा रु.३२,५४,५४९ छुट पहिचान भएकोले सो रकम असुल गर्ने कार्य भईरहेको ।
- आपूर्ति व्यवस्थापन विभागको नेतृत्वमा हुने नियमित बजार अनुगमनबाट प्राप्त बजार मूल्यको विवरणका आधारमा भन्सार मूल्यांकन गर्ने प्रणाली विकास गरिएको ।
- रु. १ लाख ५० हजार भन्दा बढि वस्तुको खुद्रा मूल्य संकलन गरी उक्त मूल्य सूचीका आधारमा भन्सार मूल्यांकन गर्ने गरी प्रणालीमा मूल्य सूची आबद्ध गर्ने गरी कार्य भइरहेको ।
- कार्यविधि अद्यावधिक गरी स्वीकृति भईसकेको ।
- भन्सार कार्यालयहरू न्यून बिजकीकरण गरिएका मालवस्तु खरिद गर्न निर्देशन दिइएको ।
- विभागलाई पहिलो चरणमा रु.५ करोड बजेट निकासी भएको ।
- त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालयबाट न्यून बिजकीकरणका युरो २०१७६.५० बराबरको Electric Goods र भारु १,१३,७०० बराबरको Medical Goods खरिद गरिएको ।

११.११ आन्तरिक राजस्व विभाग:

- आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक र अर्थ सचिव बीच कार्यसम्पादन सम्झौता सम्पन्न भएको र सोही बमोजिम महानिर्देशक र मातहत कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरूबीच कार्यसम्पादन सम्झौता सम्पन्न भएको ।
- आयातको तथ्यांक आय विवरणको अनुसूची १३ मा प्रविष्टि गर्नुपर्ने व्यवस्थाको कार्यन्वयन भैसकेको र कर परीक्षणको क्रममा उक्त तथ्यांकलाई ASUCUDA को तथ्यांकसंग भिडान गरी यकिन गर्ने गरिएको छ ।
- करदातालाई रु १ लाख भन्दा बढीको विवरण कर विवरणसाथ पेश गर्न लगाउने कार्यको शुरुवात भैसकेको छ । मूल्य अभिवृद्धि कर निर्देशिका परिमार्जन गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
- यस अवधिमा आयकर तर्फ ७५८८६ र मुल्य अभिवृद्धि कर तर्फ ५१२९ थप करदातालाई करको दायरामा ल्याईएको छ ।

११.१२ राजस्व प्रशासन तालिम केन्द्र:

- Challenge Fund र equity को उपयोग र संचालन सम्बन्धी नीतिगत र कानुनी व्यवस्था सम्बन्धमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिएको ।
- अधिकृतस्तरीय सेवाकालिन तालिम १ वटा सहायक स्तरीय सेवाकालिन तालिम ३ वटा र अल्पकालिन तालिम ५ वटा संचालन गरी जम्मा ३९८ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको ।
- समस्या पहिचान सम्बन्धमा ३ वटा तालिम प्रदान गरिएको ।

११.१३. सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग

- २०७३।०७।२९ देखि ३ दिने -कर्मचारीहरूको अनुसन्धान सम्बन्धी दक्षता अभिवृद्धिका लागि सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।
- छापा माध्यमबाट जनचेतना मूलक प्रचार प्रसार -५० पटक
- रेडियोबाट श्रव्य सामग्री प्रसारण - १ वटा जसमा ३०दिन १२० पटक प्रसारण भएको ।
- टेलिभिजनबाट श्रव्य दृष्य विज्ञापन २ वटा जसमा जम्मा २५५ पटक प्रसारण भएको
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीको जोखिम मूल्यांकनसम्बन्धी अध्ययन राष्ट्र बैंकको समन्वयमा सम्पन्न भएको ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी कृयाकलापमा वित्तीय लगानीको कसूर निवारण सम्बन्धि राष्ट्रिय रणनीति २०६८-७३ को समीक्षा सम्पन्न ।
- यस अवधिमा प्राप्त उजुरीहरू मध्ये ३३ उजुरीहरूलाई प्रारम्भिक अनुसन्धानमा लिएको ।
- यस अवधिमा अनुसन्धान कार्य सम्पन्न गरि २ वटा मुद्दा विशेष अदालतमा दायर गरिएको

११.१४ राजस्व अनुसन्धान विभाग:

- विभागले गरेको अनुसन्धानबाट कार्तिक मसान्तसम्म रु ६७ करोड ४ लाख कर निर्धारण भएको ।
- विभागको कुल बेरुजु रकम रु २७ करोड ७० लाख मध्ये रु ७ करोड ८२ लाख फछ्यौट भएको ।
- उच्चस्तरीय राजस्व चुहावट नियन्त्रण अनुगमन समितिको बैठक सम्पन्न ।
- भन्सार तथ्यांक प्रणालीमा पहुंच कायम गर्न भन्सार विभाग संग MOU सम्पन्न ।
- एकीकृत कर सूचना प्रणाली मा पहुंच कायम गर्न भन्सार विभागसंग MOU सम्पन्न ।
- राजस्व चुहावट भएका ५६ वटा करदाताको अनुसन्धान गरिएको ।

११.१५ महालेखा नियन्त्रक कार्यलय

- आ.व. २०७२।७३ को वार्षिक हिसाव भिडान कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- नेपाल सरकारले आर्जन गर्ने सबै प्रकारका राजस्वहरूको विवरण कम्प्युटर प्रणालीमा अभिलेखन गर्ने गरी चालू आ.व मा थप ३५ जिल्लाहरू गरि कूल ५० जिल्लाहरू र विदेश स्थित सबै कुटनीतिक नियोगहरूमा कम्प्युटर प्रणालीमा आधारित राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली (Revenue Management Information System-RMIS) प्रणाली लागु गरिएको छ। कुल राजस्वको ९१ प्रतिशत राजस्व प्रणालीमा अभिलेखन भएको छ। यो प्रणाली लागु भए पश्चात नेपाल सरकारको राजस्व आर्जनको अवस्था तत्कालै थाह पाउन सकिने भएको छ।

- आर्थिक प्रशासन सुधार कार्यक्रम SPFM-2 अन्तर्गत मलेनिकाको नेटवर्किङ्ग सुधार गर्ने सम्बन्धि बोलपत्र Contract for: Supply, Delivery, Installation and Commissioning Of Network Cabling for FCGO Building (SPFM२-FCGO-G-NCB-XX) स्विकृत भई ठेक्का सम्झौता समेत सम्पन्न भईसकेको छ ।
- आर्थिक प्रशासन सुधार कार्यक्रम SPFM-2 अन्तर्गत मलेनिकाको डाटा सेन्टर सुधार सम्बन्धि बोलपत्र Contract for: Supply, Delivery, Installation and commissioning of Accessories for up gradation of Existing Data Centre (DC) (SPFMII-७-NCB-B-(SPFM२-FCGO-G-NCB-३७) स्विकृत भई ठेक्का सम्झौता समेत सम्पन्न भईसकेको छ ।
- आर्थिक प्रशासन सुधार कार्यक्रम SPFM-2 अन्तर्गत मलेनिका र देशै भरिका कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय-७९ को नेटवर्किङ्ग सुधार गर्ने सम्बन्धि बोलपत्र Procurement of Accessories for up-gradation of existing Network System of FCGO towards proficient and smart solution for FCGO and DTCOs. Contract No: FCGO-SPFMII-ICB-Network-०७-२०७३/०७४ को बोलपत्रहरू मूल्याङ्कनको चरणमा रहेको छ ।
- महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट संचालन गरिने विभिन्न तालिमहरू संचालन गर्नको लागि तालिम हलमा आवश्यक कम्प्युटर खरिदको बोलपत्र Procurement of Desktop Computers and Accessories for Training Hall (Contract No.: FCGO-SPFMII-NCB-COMP.-०६-२०७३/०७४) को ठेक्का सम्झौता सम्पन्न भईसकेको छ ।
- विभिन्न १० वटा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरूको लागि आवश्यक चार पाङ्ग्रे सवारी साधन थान-१० खरिद गर्ने कार्य सम्पन्न भएको भुक्तानी हुन बाँकी रहेको छ ।
- सबै (७९) कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरू तथा अन्य केही कार्यालयहरूमा कम्प्युटर प्रणालीमा आधारित सरकारी लेखा प्रणाली (Computerized Government Accounting System-CGAS) सुधारको लागि परामर्शदाता मार्फत कार्य भईरहेको छ ।
- नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान Nepal Public Sector Accounting Standard NPSAS अनुसारको केन्द्रिय आर्थिक विवरण तयार थप १६ वटा केन्द्रिय निकायका कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम संचालन गरि अनुरूपको वित्तिय विवरण तयार गर्नको लागि Selection of consulting Firm for Training and Facilitation regarding Preparation of NPSAS based Financial based financial statement preparation परामर्शदाता छनौट गरि कायदेशि प्रदान गरिएको छ ।
- महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा संचालनमा रहेका विभिन्न सफ्टवेयरको दैनिक संचालनको लागि परामर्शदाताबाट कार्य गराउन Procurement of Consultancy Service for consulting firm for operational support of FCGO systems को लागि प्रकाशित आशयपत्रको मूल्याङ्कनको चरणमा रहेको छ ।
- अन्तराष्ट्रिय सदस्यता शुल्क तथा सहयोग रकम मन्त्रालयबाट सिफारिस भए बमोजिमको रकम भुक्तानी गरिएको छ ।
- नुवाकोट र रामेछाप जिल्लामा निर्माणाधिन कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयका भवन यसै आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को दोस्रो चौमासिक अवधि भित्र सम्पन्न हुने गरि कार्य भईरहेको छ । साथै सिराहा, सिन्धुली, भोजपुर र ओखलढुङ्गा जिल्लामा यसै आ.व. भित्र सम्पन्न हुने गरि कार्य भईरहेको छ ।

१२. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन नम्बर:

प्रमुख	: सचिव शान्तराज सबेदी	४२११३३२
प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारी	: सहसचिव रामशरण पुडासैनी	४२००४६९
सहायक प्रवक्ता तथा सहायक सूचना अधिकारी	: उपसचिव सुशील कुमार शर्मा नेपाल	४२००४२६

१३ सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ३ र ७(१) बमोजिम माग गरिएको सूचना र उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या :

माग गरिएको सूचना संख्या : २

उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या : २

१४ ऐन, नियम र निर्देशिकाको सूची:

अर्थ मन्त्रालयलाई निर्दिष्ट गरिएका कार्यहरू सम्पादन गर्ने सिलसिलामा मन्त्रालय र अर्न्तगतका निकायहरूले निम्नानुसारका कानून प्रयोग गरी आफ्नो कार्य सम्पादन गर्ने गरेका छन्।

- नेपालको संविधान २०७२ को आर्थिक कार्य प्रणाली सम्बन्धी विषयमा उल्लिखित धाराहरू
- आयकर ऐन, २०५८
- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- भन्सार ऐन, २०६४
- राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२
- सम्पत्ति शुद्धीकरण नियन्त्रण ऐन, २०६४
- विदेशी विनिमय (नियमित) गर्ने ऐन, २०१९
- निकासी पैठारी नियन्त्रण ऐन, २०१३
- मदिरा ऐन, २०३१
- उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०५४
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०६६
- औषधी ऐन, २०३५
- खानी तथा खाद्य पदार्थ ऐन, २०४२
- खाद्य ऐन, २०२३
- राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१
- वन ऐन, २०४९
- राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्य जन्तु संरक्षण ऐन, २०२९
- लागू औषध (नियन्त्रण) ऐन, २०३३
- हातहतियार खर खजाना ऐन, २०१९
- सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०४९
- विष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१९
- पेटेन्ट, डिजाइनर ट्रेड मार्क ऐन, २०१९
- भन्सार नियमावली, २०६४

- मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- आयकर नियमावली, २०५९
- अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९
- मदिरा नियमावली, २०३३
- रासायनिक मल निर्देशिका, २०५७
- रासायनिक मल नियन्त्रण आदेश, २०५५
- नेपाल सवारी प्रदुषण मापदण्ड, २०५६
- वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०६६/७/१६ को सूचना
- निजीगुण्टा, झिटी भारी सम्बन्धी सूचना
- सालवसाली आर्थिक ऐन
- राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) नियमावली, २०७०
- नेपाल सरकारका निर्णयहरू
- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५
- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- ऐन सम्बद्ध निर्देशिकाहरू (आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क, भन्सार ऐन वमोजिम)
- WTO/WCO को वडापत्र
- SAARC/SAFTA को वडापत्र

आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी विवरण

आ.ब. २०७३/७४ कार्तिक सम्मको चालु खर्च

बजेट अनुदान वा उप शिर्षक नम्बर:

३०५०११३ (चालु)

बजेट शिर्षक वा उप शिर्षकको नाम:

अर्थ मन्त्रालय

यो महिनाको खर्च	यो महिनाको निकाशा	यस महिना सम्मको निकाशा	खर्च । वित्तीय संकेत नं.	खर्च । वित्तीय शिर्षक	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी	
							बजेट	निकासा
७७८१७७९।७८	७७८१७७९।७८	३८९४०६४५।१५	२११११	तलब	८१२७१०००।००	३८९४०६४५।१५	४२३३०३५४।८५	०।००
२३९७००।००	२३९७००।००	९८१४०९।३२	२१११३	महंगी भत्ता	२९१६०००।००	९८१४०९।३२	१९३४५९०।६८	०।००
८६१८६३।४०	८६१८६३।४०	३८२०३५३।६०	२१११९	अन्य भत्ता	३२५०८००।००	३८२०३५३।६०	२८६८७६४।४०	०।००
०।००	०।००	१५०००।००	२११२१	पोशाक	१८२३००।००	१५०००।००	१८०५००।००	०।००
२९८३०९।९५	२९८३०९।९५	१६८२१२।४३	२२१११	पानी तथा विजुली	७५६०००।००	१६८२१२।४३	५८७७८७२।५७	०।००
१०१४६३।२०	१०१४६३।२०	४९०४३४।७७	२२११२	संचार महसुल	२०८०००।००	४९०४३४।७७	१५८९५६५।२३	०।००
११२३२२।००	११२३२२।००	३३६९६६।००	२२१२२	अन्य भाडा	१५६०००।००	३३६९६६।००	१२२३०३४।००	०।००
७७८८०५।००	७७८८०५।००	२९३०७५।००	२२२११	ईन्धन	९३७४००।००	२९३०७५।००	६४४३२४३।००	०।००
१७०००।००	१७०००।००	५३३६७०।४।००	२२२१२	संचालन तथा मर्मत संभार	१२६०००।००	५३३६७०।४।००	७२६३२९६।००	०।००
०।००	०।००	३९०८७८।३०	२२२१३	बिमा	५२०००।००	३९०८७८।३०	१२९१२१।७०	०।००
६१२५१।००	६१२५१।००	९३३५७८।५।००	२२३११	कार्यालय सम्बन्धी	३०२०००।००	९३३५७८।५।००	२०८६४२१।५।००	०।००
०।००	०।००	१६३९६।००	२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	५००००।००	१६३९६।००	४८३६०।४।००	०।००
०।००	०।००	६४००।००	२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	७५००।००	६४००।००	६८६०।००	०।००
०।००	०।००	९७२७२।००	२२३२१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत संभार खर्च	३००००।००	९७२७२।००	२०२७२।००	०।००
१४०६२।००	१४०६२।००	४११५२।५।५	२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	३१९५००।००	४११५२।५।५	२७८३४७।४।५	०।००
२३५०८।००	२३५०८।००	१९२४५९।२।५।५	२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	८४५८००।००	१९२४५९।२।५।५	६५३३४०।७।५।५	०।००
०।००	०।००	४८०२५।००	२२५११	कर्मचारी तालीम	१२००००।००	४८०२५।००	११५१९७।५।००	०।००
०।००	०।००	०।००	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	७१४५००।००	०।००	७१४५००।००	०।००
१४७४२०।५।००	१४७४२०।५।००	३९१९७७।५।००	२२६११	अनुगमन मूल्यांकन खर्च	६०२०००।००	३९१९७७।५।००	२१००२२।५।००	०।००
०।००	०।००	०।००	२२६१२	भ्रमण खर्च	८४०००।००	०।००	८४०००।००	०।००

३७२४१०१००	३७२४१०१००	९२१५१४१००	२२७११	विविध खर्च	९०३७०००१००	९२१५१४१००	८११५४८६१००	०१००
१४०००००१००	१४०००००१००	४९०००००१००	२६४११	सरकारी निकाय, समिती एवं बोर्डहरूलाई निशर्त चालु अनुदान	१२१०००००१००	४९०००००१००	७२०००००१००	०१००
०१००	०१००	०१००	२६४२३	अन्य संस्था तथा व्यक्तिलाई पूंजीगत अनुदान		०१००	०१००	०१००
०१००	०१००	०१००	२८२१२	न्यायिक फिर्ता		०१००	०१००	०१००
१३८७४८१७३३	१३८७४८१७३३	७६५०६५६३६७		जम्मा	२९५५८७०००१००	७६५०६५६३६७	२१९०८०४३६३३	०१००
				अर्थ मंत्रालय विविध(अर्थ बजेट)			०१००	०१००
			२७३१३	६०१०१४३ संचित बिदा			०१००	०१००
			२६४१२	६०१०१५३ मृत कर्मचारी सहायता			०१००	०१००
			२११२३	६०१०१८३ औषधि उपचार			०१००	०१००
			२७३१४					०१००
			२२६१२	६०२०१२३ प्रतिनिधी मण्डल भ्रमण			०१००	०१००
०१००	०१००	०१००		अर्थ बजेटको जम्मा	०१००	०१००	०१००	०१००
१३८७४८१७३३	१३८७४८१७३३	७६५०६५६३६७		कुल जम्मा	२९५५८७०००१००	७६५०६५६३६७	२१९०८०४३६३३	०१००

कोषको अवस्था

बैंकको नाम	एभरेष्ट बैंक लिमिटेड	बैंक खाता नं.	
जम्मा निकास	७६५०६५६३६७	बैंक मौज्दात:	
जम्मा खर्च	७६५०६५६३६७	नगद मौज्दात:	
जम्मा खर्च मध्ये		जम्मा:	
पेशकी बांकी:	२१८८५९२१००	कर दाखिला बांकी	
म्याद ननाघेको:			
म्याद नाघेको:			
पेशकी वाहेक खुद		यस महिनाको	०१००
खर्च:	७४३१७९७१६७	यस महिना सम्मको	०१००

आर्थिक वर्ष: २०७३/०७४ कार्तिक सम्मको पुंजीगत खर्च

बजेट अनुदान वा उप शिर्षक नम्बर:

३०५०११४ (पूँजीगत)

बजेट शिर्षक वा उप शिर्षकको नाम:

अर्थ मन्त्रालय

यो महिनाको खर्च	यो महिना को निकाशा	यस महिना सम्मको निकाशा	खर्च । वित्तीय संकेत नं.	खर्च । वित्तीय शिर्षक	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी	
							बजेट	निकासा
०१००	०१००	५३५२१७००	२९३११	फर्निचर तथा फिक्चर्स	४४०९०००१००	५३५२१७००	३८७३७८३१००	०१००
०१००	०१००	०१००	२९४११	सवारी साधन		०१००	०१००	०१००
०१००	०१००	३०२९७५६१००	२९५११	मेशिनरी औजार	१६९८००००१००	३०२९७५६१००	१३९५०२४४१००	०१००
०१००	०१००	०१००	२९२२१	भवन निर्माण		०१००	०१००	०१००
०१००	०१००	१५४९७९१००	२९६२१	पूँजीगत सुधार खर्च	१९०००००१००	१५४९७९१००	१७४५०२९१००	०१००
०१००	०१००	०१००	२९७१२	सफ्टवेर निर्माण	१००००००१००	०१००	१००००००१००	०१००
०१००	०१००	३७९९५२१००		जम्मा	२४२८९०००१००	३७९९५२१००	२०५६९०४८१००	०१००

कोषको अवस्था

बैंकको नाम

एभरेष्ट बैंक लिमिटेड

बैंक खाता नं.

जम्मा निकासा

३७९९५२१००

बैंक मौज्दात:

जम्मा खर्च

३७९९५२१००

नगद मौज्दात:

जम्मा खर्च मध्ये

पेशकी बाँकी:

०१००

जम्मा:

कर दाखिला बाँकी

म्याद ननाघेको:

म्याद नाघेको:

पेशकी बाहेक

खुद खर्च:

३७९९५२१००

यस महिनाको

०१००

यस महिना

सम्मको

०१००

१४ .अन्य विवरण:

(क) मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूको वेबसाईट:

नम	उपयोग
www.mof.gov.np	अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.fcgo.gov.np	महालेखा नियन्त्रकका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.ird.gov.np	आन्तरिक राजस्व विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.dri.gov.np	राजस्व अनुसन्धान विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.customs.gov.np	भन्सार विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.ratc.gov.np	राजस्व प्रसाशन तालीम केन्द्रका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.dmli.gov.np	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी

(क) अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशनहरू:-

अर्थ मन्त्रालयले आफुसंग सम्बन्धित कामहरूको प्रगति विवरण तथा प्रतिवेदनहरू मन्त्रालयको वेबसाईटमा राखुका साथै छुपाई गरेर प्रकाशन गरी सर्वसाधारणलाई उपलब्ध गराउँदै आएको छ। यसैगरी बजेट सम्बन्धी दस्तावेजहरू सार्वजनिक गरी सर्वसाधारणको सहज पहुँचको व्यवस्था गरेको छ। मन्त्रालयका प्रकाशनहरू निम्न बमोजिम छन्:-

- बजेट कार्यान्वयनको वार्षिक प्रतिवेदन,
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन,
- मन्त्रालयहरूको प्रगति विवरण
- प्राविधिक सहायता सम्बन्धी विवरणः,
- विनियोजन ऐन र रातो किताब,
- आर्थिक ऐन र राजस्वको नीति तथा कार्यक्रम,
- राष्ट्रऋण उठाउने ऐन र ऋण तथा जमसनत ऐन,
- आर्थिक सर्वेक्षण
- वजेट वक्तव्य
- सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थिति प्रतिवेदन,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन ,
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम प्रस्तुत गरिएको अर्थ मन्त्रालयसंग सम्बन्धित आ.व. २०७२।०७३ आषाढको सार्वजनिक विवरण
- आर्थिक वर्ष २०७२।७३ को वजेटको मध्यावधि मूल्यांकन प्रतिवेदन,

- रेडियो नेपालमा प्रत्येक शनिवार विहान ८:२५ देखि ८:४० सम्म आर्थिक नेपाल कार्यक्रम प्रसारणको माध्यमबाट ।
- नेपाल टेलिभिजनबाट "आर्थिक समृद्धिको" कार्यक्रम प्रसारित भइरहेको,
- IECCD News Letter
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०६९
- डेभलपमेन्टको-अपरेसन रिपोर्ट, २०१६

(ग) मन्त्रालय अन्तर्गत विभागीय प्रमुखहरु :

पद	नाम,शुभ	कार्यालय	Fax No.	फोन नं.
महालेखा नियन्त्रक	श्री राजेन्द्रप्रसाद नेपाल	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	४१४६५१	४४१४३२५
महानिर्देशक	श्री निर्मलहरि अधिकारी	राजस्व अनुसन्धान विभाग	५४२०२३	५५२७८८५
महानिर्देशक	श्री चुडामणि शर्मा	आन्तरिक राजस्व विभाग	४११७८८	४४१०३४०
महानिर्देशक	श्री शिशिरकुमार ढुङ्गना	भन्सार विभाग	२५९८०८	४२५९७९३
महानिर्देशक	श्री जीवनप्रकाश सिटौला	सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग	४२४६५५१	४२४६५५४
तालीम प्रमुख	श्री अर्जुन प्रसाद पोखरेल	राजस्व प्रशासन तालीम केन्द्र	४२४९८९	५५२३१७१

(घ) आन्तरिक राजस्व विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरु :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	आन्तरिक राजस्व विभाग	०१	४४१५८०२	४४११७८८
२	ठूला करदाता कार्यालय	०१	५०१००५०	५०१००५१
३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भद्रपुर	०२३	४५५०१२	४५५०१९
४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धरान	०२५	५२०९८२	५२८२८३
५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, विराटनगर	०२१	५३०१६६	५२२७७७
६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लाहान	०३३	५६०१८८	५६०४४९
७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	०४१	५२०१३६	५२०२९७
८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	०५३	५२०९३०	५२०७१३
९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगंज	०५१	५२२०६६	५२२११२
१०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, हेटौँडा	०५७	५२३१०१	५२०३०८
११	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	०५६	५२०१०६	५२६७७८
१२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पोखरा	०६१	४६४३६३	४६४४४९
१३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भैरहवा	०७१	५२०८५७	५२१७६३
१४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वुटवल	०७१	५५०५२४	५५०५२३
१५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कृष्णनगर	०७६	५२०६३२	५२००३२
१६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दाङ	०८२	५२२१०९	५२०००९
१७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नेपालगंज	०८१	५२००२६	५२६२०९
१८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धनगढी	०९१	५२१२०६	५२१२०६
१९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महेन्द्रनगर	०९९	५२१११८	५२११०६
२०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर	०१	५०१००९	५०१००१०
२१	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	०१	६६१२२६	६६१४७५५
२२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, काठमाडौँ १	०१	४२४१३०१	४२२९८७३
२३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, काठमाडौँ २	०१	४२२१९६६	४२२२६०८
२४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, काठमाडौँ ३	०१	४४१५९७०	४४१०२८५
२५	करदाता सेवा कार्यालय, चावहिल	०१	४४८४३४०	४४८४३४०
२६	करदाता सेवा कार्यालय, कोटेश्वर	०१	४४८९२४७	४४८९२४७

(ड)

२७	करदाता सेवा कार्यालय, पुतलीसडक	०१	४२४३१७६	४२४२१७६
२८	करदाता सेवा कार्यालय, वत्तिसपुतली	०१	४४८५५९०	४११३६९०
२९	करदाता सेवा कार्यालय, बानेश्वर	०१	४४८४६७१	४४८५५४३
३०	करदाता सेवा कार्यालय, त्रिपुरेश्वर	०१	४२३०५६३	४२३०५६३
३१	करदाता सेवा कार्यालय, नयाँसडक	०१	४२६६५७२	४२६६६५३
३२	करदाता सेवा कार्यालय, ठमेल	०१	४२१८९५३	४२१८९५३
३३	करदाता सेवा कार्यालय, महाराजगंज	०१	४४१९२६४	४४१९२६४
३४	करदाता सेवा कार्यालय, बालाजु	०१	४३८९७९१	४३८९७९४
३५	करदाता सेवा कार्यालय, कलकी	०१	४२८९९५२	४२८५९५१
३६	करदाता सेवा कार्यालय, कालिमाटी	०१	४२८३६५८	४२८२८१२
३७	करदाता सेवा कार्यालय, टंगाल	०१	४४३९४७७	४४३९४७६

भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरू :

सि.नं.	विभाग/ कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	भन्सार विभाग	०१	४२५९७९३	४२५९८०८
२	पशुपतिनगर भन्सार	०२७	५५०००४	५५०००४
३	मेची भन्सार	०२३	५६२०३४	५६२००४
४	विराटनगर भन्सार	०२१	४३५८४३	४३६२९७
५	सुनसरी भन्सार	०२५	४६००३०	४६००३०
६	राजविराज भन्सार	०३१	५२०१९६	५२०१९६
७	सिराहा भन्सार	०३३	५२०३२२	५२०१५६
८	जनकपुर भन्सार	०४१	५२०१६६	५२०८५०
९	जलेश्वर भन्सार	०४४	५२०२०२	५२०२०२
१०	सर्लाही भन्सार	०४६	५२०१५४	५२०१५४
११	गौर भन्सार	०५५	५२०११०	५२०२२०
१२	वीरगंज भन्सार	०५१	५२२२२०	५२८७००
१३	सुर्खवा बन्दरगाह भन्सार	०५१	६२११६२	५३३३२२
१४	भैरहवा भन्सार	०७१	५२०१२४	५२०८३४
१५	कृष्णनगर भन्सार	०७६	५२००३०	५२००७३
१६	कोइलावास भन्सार	०७६	५२००३०	५२००७३
१७	नेपालगन्ज भन्सार	०८१	५२०२७९	५२०२७६
१८	राजापुर भन्सार	०८४	४२०९३३	४६०५५०
१९	कैलाली भन्सार	०९१	५२११४२	५२११४२
२०	कंचनपुर भन्सार	०९९	५२१२३६	५२२३१४
२१	महाकाली भन्सार	०९५	६९०८६३	६९०८६३
२२	तातोपानी भन्सार	०११	४८०१३१	४८०१३४
२३	त्रि.वि.स्थल भन्सार	०१	४४७०११०	४४७४४२६
२४	भन्सार जाँचपास परीक्षण	०१	४४६२३८१	४४६२३८५
२५	रसुवा भन्सार	०१०	६७०१८२	

(च) राजस्व अनुसन्धान विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरू :

सि.नं.	विभाग/कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	राजस्व अनुसन्धान विभाग	०१	५०१००८५	५५४२०२३

२	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, पथलैया, वारा	०५३	५२०४५८	५२०२८८
३	वर्दिवास चेकपोष्ट			
४	मध्य तथा सुदुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, कोहलपुर, बाँके	०८१	५४०००४	५४०२३९
५	अत्तरिया चेकपोष्ट	०९१	५५१२००	
६	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, ईटहरी, सुनसरी	०२५	५८०८३५	५८०८३५
७	चारआली चेकपोष्ट	०२३	४६०६४४	
८	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, बुटवल, रुपन्देही	०७१	५४१०१७	५४१०१७
९	रामनगर चेकपोष्ट	०७१	५५१२२९	
१०	वर्दघाट चेकपोष्ट	०७८	५८०७७१	

(छ) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न निकायहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरु :

सि.नं.	विभाग/कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	नेपाल राष्ट्र बैंक (केन्द्रिय कार्यालय)	४४१०३८६	४४१०१५९
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	४२५२५९५	४२५२९३१
३	कृषि विकास बैंक (केन्द्रिय कार्यालय)	४२६२६९०	४२६२९२९
४	ऋण अशुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण	४२२४८९१	४२२४९११
५	ऋण अशुली न्यायाधिकरण	४४४१४१९	४४४१४१८
६	नागरिक लगानी कोष	४७८५७८४	४७८४९४५
७	बीमा समिति	४८११०५७	४८१०४९०
८	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	४२६२५२०	४२६२६१०
९	कर्मचारी सञ्चय कोष	५०१०१६५	५०१०२३०
१०	युवा स्वरोजगार कोष	४१०२७८२	४१०२७८९
११	साना किसान विकास बैंक (वित्तीय संस्थान)	४१११८२८	४१११९०१
१२	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण निगम	४४२१२४१	४४१०१२७
१३	धितोपत्र बोर्ड	५५४१०५७	५५४१०५८
१४	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज	४२५०७३५	४२६२५३८
१५	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	४२५८८६६	४२५८७२१
१६	नगर विकास कोष	४४९३८६६	४४७१२२७